

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn
en Sport
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Uw kenmerk		Uw brief van	
Ons kenmerk	1948293118		
Datum	17 december 2019	Behandeld door	Tom Aben
Verzenddatum	23 december 2019	Bijlage(n)	
Onderwerp	Abonnementstarief		

Geachte heer De Jonge,

In het regeerakkoord is een pakket aan maatregelen aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen. Zo heeft het Rijk bepaald dat elke Wmo-cliënt met een maatwerkvoorziening vanaf 1 januari 2019 een abonnementstarief betaalt. De gemeenten en VNG hebben zich eerder verzet tegen de invoering van het abonnementstarief en hebben u eerder gewezen op de door hen verwachte nadelige effecten. Ondanks dit verzet is de invoering inmiddels een feit en blijken de verwachte nadelige effecten uit te komen. Namens de regio De Meierij vraag ik uw aandacht voor deze onwenselijke neveneffecten van de invoering en maatregelen te treffen om deze effecten om te buigen.

De Meierij lokaal en regionaal

De regio De Meierij bestaat uit de gemeenten 's-Hertogenbosch, Meierijstad, Vught, Haaren, Boxtel, Sint Michielsgestel. Wij gaan uit van eigen kracht, wij staan voor een inclusieve samenleving, willen kantelen naar voorliggende voorzieningen in plaats van duurdere geïndiceerde zorg en koesteren het gedachtengoed dat iedereen naar vermogen mee moet kunnen doen. Hiertoe maken wij regionaal en lokaal afspraken met elkaar en onze partners. Deze hiervoor genoemde uitgangspunten staan onder druk door de invoering van het abonnementstarief.

Neveneffecten

Het abonnementstarief is een maatregel die versimpeling beoogt maar de invoering heeft ook een aantal neveneffecten. De ongewenste neveneffecten van deze maatregel hebben grote consequenties voor gemeenten en inwoners. Zo is het abonnementstarief van invloed op de sturingsmogelijkheden die wij als gemeenten hebben na de decentralisaties. Daar waar we eerder

al instrumenten hadden om doelgroepen te ontzien, wordt nu van hogerhand meegestuurd. Dit staat in onze beleving haaks op de gedachte van decentralisatie. Vanuit de gedachte van afschaling en de kantelingsgedachte om meer gebruik te maken van het voorliggend veld is ook een ongewenst effect ontstaan. Wij constateren bijvoorbeeld dat een geïndiceerde dagactiviteit goedkoper wordt dan een niet geïndiceerde dagactiviteit in de 0^e-lijn.

Toename cliënten

Ook zagen wij door lokale monitoring direct na invoering van het abonnementstarief een aanzuigende werking op de Wmo ontstaan. Er komen door het nieuwe Rijksbeleid meer cliënten naar de gemeenten. In de gehele regio is sprake van een toename van cliënten en meer beroep op maatwerkvoorzieningen. Onze regio is daarbij niet uniek, dit beeld is er landelijk. Het is niet mogelijk om slechts één oorzaak aan te wijzen voor deze trend, maar het abonnementstarief is er één die van grote invloed is. De toename is vooral te zien bij huishoudelijke verzorging, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Bovendien is de aanzuigende werking met het instrumentarium dat voorhanden is lastig te remmen. De toename komt niet alleen doordat we inwoners bereiken die anders zorg zouden mijden, maar ook doordat inwoners handig gebruik maken van het abonnementstarief waar zij het eerder op eigen kracht deden. Hiermee heeft de invoering ook effect op onze financiële huishouding, kost het meer gemeenschapsgeld en gaat het uiteindelijk ook ten koste van andere voorzieningen. Het voorbeeld dat de zelf-georganiseerde en betaalde schoonmaakster wordt ingeruild voor een verzoek om huishoudelijke verzorging vanuit de Wmo is geen uitzondering.

Consequenties

Hoewel wij blij zijn met landelijke monitoring om de consequenties van het abonnementstarief in beeld te brengen, baart het ons wel zorgen dat de gemeenten en de VNG gewaarschuwd hebben voor de consequenties en daar weinig mee gedaan lijkt te zijn. Wij willen u in overweging geven om gemeenten te (blijven) ondersteunen en te faciliteren en ons waar mogelijk daarvoor toereikende instrumenten in handen te geven. Hierbij vragen wij ook nadrukkelijke aandacht voor voldoende en tijdige financiële compensatie. Eerder is toegezegd om gemeenten te compenseren voor de gemiste eigen bijdragen. Berekeningen laten zien dat het toegezegde bedrag onvoldoende is (€ 145 miljoen versus € 190 miljoen). Mocht de overheid op basis van de monitoring tot het inzicht komen dat er meer compensatie noodzakelijk is dan volgt die pas lang na de invoeringsdatum van de maatregel. Gemeenten krijgen echter de rekening nu al gepresenteerd.

Namens de regio Meierij horen wij graag wat uw reactie is op bovenstaand betoog en onze verzoeken om ondersteuning, facilitering, toereikende instrumenten en tijdige en voldoende financiële compensatie.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de gemeenten 's-Hertogenbosch, Vught, Haaren, Boxtel en Sint Michielsgestel,

H.J. Compagne

Wethouder Zorg, Volksgezondheid, Volkshuisvesting gemeente Meierijstad